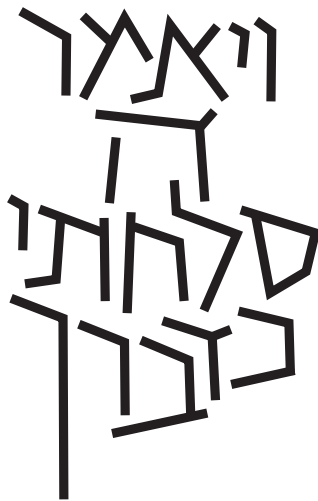

מתזזור קורן ליום הביפורים • נוסח ספרד

קורן ירושלים

מתזור קורן ליום הכיפורים

ערוך ומוגה בידי
הרב דוד פוקס

•

הוצאת קורן ירושלים

מחזור קורן ליום הכיפורים
מהדורה רביעית © תשע"ט (2018)
הוצאת קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים 9104001
www.korenpub.com

© כל הזכויות שמורות על גופן תנ"ך קורן, 1962. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2018
© כל הזכויות שמורות על גופן סידור קורן, 1981. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2018
אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי
אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר
הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.
ספרד, מהדורה אישית, כריכה קשה, מסת"ב: 8-781-301-965-978.
ספרד, מהדורה אישית, כריכת עור בהיר, מסת"ב: 0-790-301-965-978.
ספרד, מהדורה אישית, כריכת עור כהה, מסת"ב: 2-796-301-965-978.

Printed in PRC

3כצא

תוכן

- 201 חזרת השי"ץ לשחרית
239 אבינו מלכנו
242 שיר של יום
247 סדר קריאת התורה
263 סדר הזכרת נשמות

מוסף

- 272 עמידה
287 חזרת השי"ץ למוסף
312 סדר העבודה

מנחה

- 363 סדר קריאת התורה
372 עמידה
385 חזרת השי"ץ למנחה

נעילה

- 417 אשרי
420 עמידה
433 חזרת השי"ץ לנעילה
462 סיום התפילה

ערבית למוצאי יום הכיפורים

- 467 קריאת שמע וברכותיה
473 עמידה
484 קידוש לבנה
489 סדר הבדלה

סדר ברית מילה 493

פיוטים וסליחות - הוספות 497

סדר העבודה 'אמיץ בח' 611

- מבוא למהדורה הראשונה ז
מבוא למהדורה החדשה ט

ערב יום הכיפורים

- 3 סדר כפרות
4 התרת נדרים
6 עירובין
7 מנחה לערב יום הכיפורים
26 הדלקת נרות
28 עטיפת טלית

ליל יום הכיפורים

- 33 תפילה זכה
42 כל נדרי
43 קבלת שבת
47 ערבית ליום הכיפורים
53 עמידה
66 סליחות
101 שיר הייחוד
121 שיר הכבוד

שחרית

- 127 השכמת הבוקר
131 הכנה לתפילה
134 ברכות השחר
151 תפילות השחר
162 פסוקי דומרה
173 המלך
176 ברכו
184 קריאת שמע
189 עמידה

מבוא למהדורה הראשונה

במהדורה זאת של המחזור לימים הנוראים השתדלנו לחדש כמה דברים שהמתפלל צריך להם מאוד:

נוסח תפילות הקבע הוא כנוסח התפילות בסידור התפילה "דע לפני מי אתה עומד" שבהוצאתנו. נוסח זה סודר מתוך יחס מיוחד לתפילה ולתכניה בעזרתו ובהדרכתו של ר' מאיר מדן הי"ו. ידיעותיו המרובות בענייני תפילה ולשוניתה עשו את הנוסח למושלם, עד כמה שהיד מגעת.

הפיוטים ופירושם במחזור זה סודרו מחדש בהתאם למחזור המדעי שיצא לאור בהוצאתנו עבור מכון ליאו בק בניו-יורק בעריכת ד' גולדשמידט ז"ל. נוסח זה נקבע, כידוע, לאחר בדיקה בעשרות כתבי יד ודפוסים עתיקים. ד' גולדשמידט ז"ל פירש פירוש ממצה את כל פיוטי הימים הנוראים במהדורתו הנ"ל ואנו הבאנו פירוש זה לפיוטים שבמהדורתנו.

ניקוד הפיוטים עבר הגהה נוספת בידי ש' בהט. אברהם פרנקל בדק את הפירוש כדי להתאימו למהדורה זאת. בעריכת המחזור לפי הנהוג היום בקהילות ישראל השתתף יונה פרנקל. תודתנו נתונה להם על עבודתם הרבה.

המחזור סודר באות קוֹרְן, הידועה במקוריותה, אשר בה נדפס התנ"ך והסידור במהדורת קוֹרְן.

עניין מיוחד הראוי להדגשה הוא דרך הדפסתם של הפיוטים:

יש פיוטים, אשר יש בהם שני חלקים בכל בית. פיוטים כאלה מתאימים להיאמר על ידי החזן והציבור בחילופין – החזן פותח בטור הראשון והקהל עונה בטור השני, כגון: החזן פותח "אתה הוא אלהינו" והקהל עונה את סוף המשפט "בשמים ובארץ", וכן צריך להיות בכל שאר בתי הפיוט.

בגלל ענייני ניגון וסיבות אחרות נשתבשה צורת אמירה זאת ונהגו היום, כמעט בכל בתי הכנסת, שהקהל אומר את סופו של הבית עם תחילתו של הבית הבא (כגון "בשמים ובארץ גיבור ונערץ"). דבר שמנוגד להיגיון, כי כך מצרפים את הטעון הפרדה ומפרידים את הטעון צירוף (וכן קרה, לדאבונו, גם בפיוטים אחרים כגון, "לא אל עורך דין" או "האוחז ביד מדת משפט"). כדי לתקן

פגמים אלה ערכנו את הפיוטים כשסדר הדפסתם יבהיר כיצד על הציבור והחזן
לאומרם.

פיוטים רבים אינם נאמרים היום בשלמותם. יש פיוטים שפגעה בהם הצנזורה
הנוצרית (או שפחד מפני מלשינים גרם לקהילות להשמיט קטעים המדברים על
הגויים) ויש פיוטים שקוצרו מטעמים אחרים. במהדורה זאת הבאנו פיוטים אלה
בשלמותם (על פי מהדורת גולדשמידט, כאמור לעיל). כדי לא לבלבל את המתפלל,
הדפסנו על רקע אפור את הקטעים שנהגו להשמיטם, וכך יוכל המתפלל לדלג
ולמצוא בקלות את הנאמר על פי המנהג המקובל בבתי הכנסת בימינו.

אליהו קורן
ירושלים, ה'תשכ"ב

מבוא למהדורה החדשה

אֲשֶׁר הִרְאִיתֵנִי צְרוּת רַבּוֹת וְרַעוּת
תְּשׁוּבָה תַחֲיִינִי וּמִתְהוֹמוֹת הָאָרֶץ תִּשׁוּבָה תַעֲלֵנִי (תהלים עא, כ)
מִחֵיתִי כָעֵב פִּשְׁעֶיךָ וְכַעֲנָן חֲטָאוֹתֶיךָ
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גָאֲלֶתֶיךָ (ישעיה מד, כב)

ביום זה כל קהילות ישראל ניצבות נוכח פני ה' כמלאכים, וגם מייחלות לרחמיו. יום זה הוא גם היום שבו משה ירד בפעם האחרונה מהר סיני ובישר לעם ישראל, שנתכפר עוננם ושהם רצויים ואהובים לפני המקום ברוך הוא. אם גם אנו נוכה לרחמים אלו, נוכל להתחיל שנה חדשה מלאים בתקווה ושמחים בקשר המחוזק עם ה'.

הכפרה אינה באה מאליה ועיצומו של יום אינו מכפר בלי תשובה. בזמן שבית המקדש עמד על תלו, היו שנים שבהן חוט השני שהיה תלוי ביום הכיפורים מעל ההיכל, נשאר אדום. האם ביכולתו של בשר ודם לחזור ולהתקרב לה' אחרי שהתרחק ממנו? אם אדם התמקד שנה שלמה בצרכיו האישיים ולא ברצון האלוהי, האם בכוחו לשוב ולהיות שליח ה' עלי אדמות? אלמלא הפתח שפתח לנו ה' אחרי שהאדם חטא, לא הייתה לו רשות להמשיך ולהתקיים. אך לאדם ישנו כוח התפילה שניתן לו מאת ה', כדברי ה' לעמו במדרש (שמות רבה לח, ד): "דברים אני מבקש! שנאמר 'קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", ואני מוחל על כל עונותיכם!" מילים פשוטות שאומרים מכל הלב עשויות לחולל מהפכות בעולם ובאדם. עלינו אפוא להיות ערים לכוח שבפינו, נחושים להפוך את חוט השני ללבן, ומסוגלים להשיג חנינה לעצמנו ולעמנו.

הוצאת קורן קיבלה על עצמה את האחריות הכבדה לערוך את מילות התפילה בעלות הכוח הרוחני הכביר, למי שעומד לאומרן ביום הכיפורים לפני בוראו. מלאכות רבות כרוכות בהכנת מחזור תפילה - בירור קפדני של נוסח התפילות, הגהה מדוקדקת, תכנון המבנה ועימוד מחושב. מטרתם של כל אלה לשרת את המתפלל. כמובן, אין בזה כדי להחליף את כוונת הלב, אך בהחלט עשינו את מרב המאמצים בכלים שברשותנו, להעצים את המעמד הרם הזה.

על עיקר עריכת נוסח התפילות ותוכן ההערות שקד שעות רבות הרב דוד פוקס בכישרונו הייחודי, והרב חנן בניהו סייע וייעץ לו. את המחזור עימדה אסתר באר על פי העקרונות שקבע אליהו קורן ז"ל. למלאכת ההגהה נרתמו הרב ברוך ברנר, הרב ישראל אליצור ואפרת גרוס, ועל עיצוב הכריכה עמל אליהו משגב.

- מן הראוי לציין כמה הבדלים בין המהדורה הקודמת של המחזור ובין מהדורה זו:
- שיפרנו את העריכה ואת העיצוב, והוספנו הנחיות רבות הפותחות את קטעי התפילה.
 - אין פירוש או ביאור לפיוטים.
 - את כל הפיוטים וחלקי הפיוטים שאומרים בקצת קהילות והופיעו בעבר באפור, העברנו לסוף המחזור.
 - במקומות שיש בהם הבדלים בין נוסח אשכנז ונוסח ספרד, הוספנו הנחיות והשלמנו את חלקי התפילה, כדי לסייע למתפלל להתמצא בתפילה גם כששליח הציבור מתפלל בנוסח שאינו שלו. לדוגמה, בנוסח אשכנז הוספנו בפסוקי דומרה מזמורים שאומרים רק בנוסח ספרד.

הוצאת קורן עשתה את מרב המאמצים כדי שישאל לא ייכשלו בלשונם... ואל יאמר פיהם דבר שלא ברצונך. אנו תקווה שלא נפלה תקלה מתחת ידינו, ושסייענו למחלים פני ה', שאמרי פיהם יהיו לרצון.

אֶת לְחַשֵׁי עֲנָה נָא. וְעֲקֵי רִצָּה נָא. הָאֵל קָדוֹשׁ
קִרְבָּנוּ לְתוֹרַתְךָ, לְמִדְנוּ מִצְוֹתֶיךָ, הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ,
הֵט לִבְנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וּמוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבַתְךָ
וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם

יהושע מילר, עורך ראשי
ירושלים, ריח אלול ה'תשע"ה

ערב יום הכיפורים

- 3 סדר כפרות
- 4 התרת נדוים
- 7 מנחה לערב יום הכיפורים
- 26 הדלקת נרות
- 28 עטיפת טלית

סדר כפרות

בערב יום הכיפורים רבים נוהגים לקיים סדר כפרות (תשובות הגאונים).
יש הלוקחים תרנגול לזכר ותרנגולת לנקבה,
ויש הנהגים לקיים את סדר הכפרות במעות ולתתם לצדקה (חיי אדם' קמד, ד).
אומרים (מהרי"ל):

תהלים קו

איוב לג

בְּנֵי אָדָם יִשְׁבִּי חֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת, אִסִּירֵי עֲנִי וּבְרֻזָּל:
יֹצִיאֵם מִחֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק:
אֲוִלִים מִדֶּרֶךְ פֶּשַׁעַם, וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנו:
כֹּל־אֶכֶל תִּתְעַב נַפְשָׁם, וַיִּגְעֻ עַד־שַׁעֲרֵי מוֹת:
וַיִּזְעֻקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם, מִמִּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם:
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם:
יִזְדוּ לַיהוָה חֶסֶדּוֹ, וּנְפִלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:
אִם־יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאךָ מְלִיץ אֶחָד מִנֵּי־אֱלֹהֵי, לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרָאֵל:
וַיַּחַנְנוּ, וַיֹּאמְרוּ פִּדְעֵהוּ מִרְדַּת שַׁחַת, מִצְּאֵתֵי כֹפֵר:

מסובב את התרנגול סביב ראשו ואומר:

זֶה חֲלִיפְתִּי, זֶה תְּמוֹרְתִּי, זֶה כְּפָרְתִּי.
זֶה הַתְּרַנְגּוֹל יֵלֶךְ לְמִיתָה
וְאֲנִי אֵלֶךְ וְאֶכְנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָכִים וּלְשָׁלוֹם.

מסובבת את התרנגולת סביב ראשה ואומרת:

זֹאת חֲלִיפְתִּי, זֹאת תְּמוֹרְתִּי, זֹאת כְּפָרְתִּי.
זֹאת הַתְּרַנְגּוֹלַת תֵּלֶךְ לְמִיתָה
וְאֲנִי אֵלֶךְ וְאֶכְנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָכִים וּלְשָׁלוֹם.

הנהגים לקיים את סדר הכפרות במעות ולתתם לצדקה,
מסובבים את הכסף סביב הראש ואומרים:

אֵלֹהֵי חֲלִיפְתִּי, אֵלֹהֵי תְּמוֹרְתִּי, אֵלֹהֵי כְּפָרְתִּי.
אֵלֹהֵי הַמַּעוֹת יֵלְכוּ לְצַדָּקָה
וְאֲנִי אֵלֶךְ וְאֶכְנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָכִים וּלְשָׁלוֹם.

התרת נדרים

נוהגים להתיר נדרים בערב ראש השנה. מי שלא עלה בידו, יתיר בערב יום הכיפורים. המבקש התרה, עומד לפני שלושה אנשים (ויש הנוהגים לפני עשרה) ואומר 'שמעו נא רבותי, ויש המשמיעים את המופיע בסוגריים. נשים יאמרו תפילה זו בלשון נקבה.

שמעו נא רבותי (דינים ממחים), כל נדר או שבועה או אסור או קונם או חרם שנדרתי או נשבעתי בהקיצ או בחלום, או נשבעתי בשמות הקדושים שאינם נמחקים ובישם הוי"ה ברוך הוא, וכל מיני נזירות שקבלתי עלי (ואפלו נזירות שמשוון), וכל שום אסור ואפלו אסור הנאה שאסרתי עלי או על אחרים בכל לשון של אסור בין בלשון אסור או חרם או קונם, וכל שום קבלה אפלו של מצוה שקבלתי עלי בין בלשון נדר בין בלשון נדבה בין בלשון שבועה בין בלשון נזירות בין בכל לשון, וגם הנעשה בתקיעת כף. בין כל נדר ובין כל נדבה ובין שום מנהג של מצוה שנהגתי את עצמי, וכל מוצא שפתי שיצא מפי או שנדרתי וגמרתי בלבי לעשות שום מצוה מהמצוות או איזו הנהגה טובה או איזה דבר טוב שנהגתי שלש פעמים, ולא התניתי שיהא בלי נדר. הן דבר שעשיתי, הן על עצמי הן על אחרים, הן אותן הידועים לי הן אותן שכבר שכחתי. בכלהון אתחרטנא בהון מעקרא, ושואל ומבקש אני ממעלתכם התרה עליהם, כי יראתי פן אכשל ונלפדתי, חס ושלום, בעון נדרים ושבועות ונזירות וחרמות ואסורין וקונמות והסכמות. ואין אני תוהא, חס ושלום, על קיום המעשים הטובים ההם שעשיתי, רק אני מתחרט על קבלת הענינים בלשון נדר או שבועה או נזירות או אסור או חרם או קונם או הסכמה או קבלה בלב, ומתחרט אני על זה שלא אמרתי הנני עושה דבר זה בלי נדר ושבועה ונזירות וחרם ואסור וקונם וקבלה בלב. לכן אני שואל התרה בכלהון.

אֲנִי מִתְחַרֵּט עַל כָּל הַנּוֹזֵר, בֵּין אִם הָיוּ הַמַּעֲשִׂים מִדְּבָרִים הַנוֹגְעִים
בַּמָּמוֹן, בֵּין מִהַדְּבָרִים הַנוֹגְעִים בְּגוֹף, בֵּין מִהַדְּבָרִים הַנוֹגְעִים אֶל
הַנְּשָׂמָה.

בְּכֻלָּהוֹן אֲנִי מִתְחַרֵּט עַל לְשׁוֹן נֶדֶר וְשְׁבוּעָה וְנִזְרוֹת וְאִסּוּר וְחֵרֶם
וְקוֹנָם וְקִבְלָה בְּלֵב.

וְהִנֵּה מֵצַד הַדִּין הַמִּתְחַרֵּט וְהַמְּבַקֵּשׁ הַתְּרָה צָרִיךְ לִפְרֹט הַנֶּדֶר,
אֲךָ דְּעוּ נָא רַבּוֹתַי, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לִפְרֹטֶם, כִּי רַבִּים הֵם. וְאִין אֲנִי
מְבַקֵּשׁ הַתְּרָה עַל אוֹתָם הַנְּדָרִים שְׂאִין לְהַתִּיר אוֹתָם, עַל כֵּן יֵהִיוּ
נָא בְּעֵינֵיכֶם כְּאֵלוֹ הֵייתִי פוֹרְטֶם.

הדיינים אומרים שלוש פעמים:

הַכֹּל יֵהִיוּ מִתְּרִים לָךְ, הַכֹּל מִחֻלִּים לָךְ, הַכֹּל שְׂרוּיִים לָךְ. אִין כָּאֵן
לֹא נֶדֶר וְלֹא שְׁבוּעָה וְלֹא נִזְרוֹת וְלֹא חֵרֶם וְלֹא אִסּוּר וְלֹא קוֹנָם
וְלֹא נִדּוּי וְלֹא שְׂמֵתָא וְלֹא אָרוּר. אֲבָל יֵשׁ כָּאֵן מִחִילָה וְסְלִיחָה
וְכַפְרָה. וְכֵשׁ שְׂמֵתִירִים בְּבֵית דִּין שָׁל מְטָה, כִּךְ יֵהִיוּ מִתְּרִים מִבֵּית
דִּין שָׁל מַעְלָה.

המבקש התרה, אומר:

הֲרִי אֲנִי מוֹסֵר מוֹדְעָה לְפָנֶיכֶם, וְאֲנִי מִבְּטֵל מִכָּאֵן וְלֵהֲבֵא כָּל הַנְּדָרִים
וְכָל שְׁבוּעוֹת וְנִזְרוֹת וְאִסּוּרִין וְקוֹנָמוֹת וְחֵרָמוֹת וְהַסְּכָמוֹת וְקִבְלָה
בְּלֵב שְׂאִקְבֵּל עָלַי בְּעַצְמִי, הֵן בְּהַקִּיץ הֵן בְּחֵלוֹם, חוּץ מִנְדְרֵי תַעֲנִית
בְּשַׁעַת מִנְחָה. וּבְאֵם אֶשְׁבַּח לְתַנְאֵי מוֹדְעָה הַזֹּאת וְאֶדְר מֵהַיּוֹם
עוֹד, מֵעַתָּה אֲנִי מִתְחַרֵּט עֲלֵיהֶם וּמִתְנַה עֲלֵיהֶם שְׂיֵהִיוּ כְּלֵן בְּטֵלִין
וּמִבְּטֵלִין, לֹא שְׂרִירִין וְלֹא קִימִין, וְלֹא יֵהוּן חֲלִין כָּלֵל וְכָלֵל. בְּכָלֵן
אֶתְחַרְטֵנָא בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

עירוב תחומין

"ומדתם מחויז לעיר את־פאת־קדמה אלפים באמה... והעיר בתוך, זה יהיה להם מגרשי הערים" (במדבר לה, ה). מכאן למדו חכמים (עירובין נא ע"א) שלכל מקום יישוב ישנו תחום של אלפים אמה, ואין לצאת ממנו בשבת וביום טוב. אך אדם יכול להגדיר מקום אחר כמקום שביתתו, וכך לשנות את גבולות התחום שבו הוא רשאי ללכת (רמב"ם, עירובין פ"ו ה"א). פעולה זו נקראת 'עירוב תחומין'.

מנח מוזן המספיק לשתי סעודות, במרחק פחות מאלפים אמה מהמקום שיקבל בו שבת או יום טוב ומהמקום שרוצה להגיע אליו, ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עֲרֹב.**

ואומר:

בארמית: **בְּדִין עֲרֹבָא יְהֵא שְׂרָא לִי לְמִיזַל מֵאַתְרָא הֲדִין תְּרִין אַלְפִין אַמִּין לְכָל רוּחָא.**

או בעברית: **בְּעֲרֹב זֶה יְהֵא מִתֵּר לִי לְלַכֵּת מִמָּקוֹם זֶה אֶלְפִים אַמָּה לְכָל רוּחַ.**

עירוב חצרות

מדין תורה, בשבת אסור להוציא חפץ מרשות היחיד לרשות הרבים ולהפך או לטלטל ארבע אמות בתחום רשות הרבים (שבת צו ע"ב). וחכמים אסרו לטלטל גם ברשות היחיד, המשותפת לכמה יהודים, אם לא השתתפו לפני שבת בעירוב חצרות (רמב"ם, עירובין פ"א ה"ב-ה"ו). ודין יום הכיפורים כשבת (כריתות יד ע"א; תוספות, שבת קב ע"א).

במקומות רבים נוהגים שהרב המקומי מערב לכל תושבי השכונה או העיר, ויש שמערערים על המנהג.

במקום שאין בו עירוב תקין, אדם הבקי בהלכות עירובין מערב לכולם ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עֲרֹב.**

ואומר:

בארמית: **בְּדִין עֲרֹבָא יְהֵא שְׂרָא לְנָא לְטַלְטוּלִי וְלֵאֲפּוּקִי וְלַעֲיּוּלִי מִן הִתְתִּים לְחִצְרָא וּמִן הַחִצְרָא לְבֵיתִים וּמִבֵּית לְבֵית לְכָל הִתְתִּים שְׁבַחְצָר.**

או בעברית: **בְּעֲרֹב זֶה יְהֵא מִתֵּר לָנוּ לְטַלְטֵל לְהִכְנִים וְלֵהוּצִיא מִן הִתְתִּים לְחִצְרָא וּמִן הַחִצְרָא לְבֵיתִים וּמִבֵּית לְבֵית לְכָל הִתְתִּים שְׁבַחְצָר.**

מנחה לערב יום הכיפורים

”וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׂ אֵלָיוּ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר” (מלכים א' יח, לו).
מתפללים תפילות מנחה לפני הסעודה המפסקת.

ראוי לומר גם לפני תפילת מנחה את פרשת קרבן התמיד (איגרת התשובה לר' יונה, ע).
רבים נוהגים לומר את סדר הקרבנות שלפני תפילת שחרית (עמ' 142-145).
פרט לפרשת תרומת הדשן ולסדר המערכה.

תהלים פד

תהלים קמד

תהלים קמה

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלֹךְ סֶלָה:
אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁכַכָּה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהָיו:
תִּהְיֶה לְדָוִד

אֲדוֹמֶמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֵהֲלֶלְהָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
גְּדוֹל יְהוָה וּמִהַלֵּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יַגִּידוּ:
הַדָּר כְּבוֹד הַזֶּדֶךְ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
וְעִזּוֹ נוֹדְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדּוֹלְתְךָ אִסְפְּרָנָה:
זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִפְיֵעוּ, וְצִדְקֹתֶךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְגִדְל־חֶסֶד:
טוֹב־יְהוָה לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
יִדְוֹךְ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה:
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו, וְכְבוֹד הַדָּר מְלְכוּתוֹ:
מְלְכוּתְךָ מְלְכוּת כָּל־עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתְךָ בְּכָל־דוֹר וָדוֹר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַפְּפוּפִים:
עֵינַי־כֹּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:

פֹּתַח אֶת־יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:
צְדִיק יִהְיֶה בְּכָל־דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
קָרוֹב יִהְיֶה לְכָל־קָרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת:
רִצּוֹן־יִרְאֵוּ יַעֲשֶׂה, וְאֶת־שׁוֹעֲתֶם יִשְׁמַע, וְיוֹשִׁיעַם:
שׁוֹמֵר יִהְיֶה אֶת־כָּל־אֱהָבָיו, וְאֵת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:
• תְּהַלֵּל יִהְיֶה יָדְבָר פִּי, וַיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְהִי מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ: תהלים קטו

חצי קדיש

שׁוֹן: יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא (קהל: אָמֵן)
בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרֻקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ (קהל: אָמֵן)
בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב
וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל: אָמֵן)
קהל ושׁוֹן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
שׁוֹן: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (קהל: אָמֵן)
לְעֵלְא לְעֵלְא מְפַל בְּרֻכְתָּא
וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא
וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל: אָמֵן)

עמידה

"המתפלל צריך שיכוין בלבו פירוש המלות שמוציא בשפתיו; ויחשוב כאלו שכינה כנגדו ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאיר מחשבתו וכוונתו זכה בתפלתו" (שו"ע צח, א). פוסע שלוש פסיעות לפני כמי שנכנס לפני המלך. עומד ומתפלל בלחש מכאן ועד יבשנים קדמניות' בעמ' 22. בסוף תפילת לחש, לאחר 'המברך את עמו ישראל בשלום, כל יחיד אומר וידוי. אך שליח הציבור אינו אומר וידוי, ומסיים בכבל השנה. כורע במקומות המסומנים ב', קד לפניו במילה הבאה וזוקף בשם (סידור השלי"ה).

דברים לב
תהלים נא

פִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, הִבּוּ גְדֹל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדַנְי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

אבות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב
הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן
גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת
וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם, לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה.
זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלַךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים
וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.
מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְגֵן אַבְרָהָם.

אם שכח לומר זְכַרְנוּ לְחַיִּים, אינו חוזר.

גבורות

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם, אֲדַנְי
מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ
מוֹרִיד הַטֶּל
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים
וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לְיֹשְׁנֵי עַפְרָה.

מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמָה לָךְ
מֶלֶךְ, מִמִּית וּמַחִיָּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.
מִי כְמוֹךָ אָב הַרְחָמָן, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנֹאמֵן אֶתְּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.

אם שכח לומר מי כמוך אב הרחמן, אינו חוזר.

בתפילת לחש ממשיך 'אתה קדוש' בעמוד הבא.

קדושה

בחזרת השי"ץ הקהל עומד ואומר קדושה.
במקומות המסומנים ב*, המתפלל מתרומם על קצות אצבעותיו.
קהל ואחריו שליח הציבור:

נְקַדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֶעֱם שֵׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ
הַמְשִׁלְשִׁים לָךְ קֹדֶשׁה
בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֱלֹהֵהּ וְאָמַר

ישעיהו

קהל ואחריו שליח הציבור:
יְקַדֹּשׁ, יְקַדֹּשׁ, יְקַדֹּשׁ, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
לְעַמְתָּם מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים

קהל ואחריו שליח הציבור:

יְבָרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:
וּבְדַבְרֵי קֹדֶשְׁךָ פְּתוּב לְאֹמַר

יחזקאל

קהל ואחריו שליח הציבור:

יִימְלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

תהלים קמו

שליח הציבור ממשיך 'אתה קדוש' בעמוד הבא.

בבתי כנסת המתפללים בנוסח אשכנז, שליח הציבור אומר 'לדור ודור':
לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּךְ, וְלִנְצַח נִצְחִים קֹדֶשְׁתֶּךָ נְקַדִּישׁ
וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד
כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְלֶכֶת הַקָּדוֹשׁ.

בנוסח אשכנז שליח הציבור ממשיך 'אתה חונן' בעמוד הבא.